

Objaśnienia przyjętych wartości w Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu Chodzieskiego

I. Wieloletnia Prognoza Finansowa (prezentowane w załączniku nr 1)

1. Założenia wstępne

Wieloletnia Prognoza Finansowa Powiatu Chodzieskiego przygotowana została na lata 2014 - 2030. Odległy czas prognozowania zwiększa ryzyko niewłaściwego oszacowania wartości i przyjętych w prognozie w odniesieniu do faktycznie uzyskanych. Zwracając uwagę na kroczący charakter prognozy, która stale będzie uaktualniana o wartości obecnie nieznane, przyjęto następujące założenia:

- dla roku 2014 przyjęto wartości wynikające z uchwały budżetowej,
- dla lat 2015 – 2030 przyjęto sposób prognozowania poprzez indeksację o poszczególne wskaźniki oraz korekty merytoryczne,
- dla obliczenia dopuszczalnego wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy obliczanego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy przyjęto planowane wartości wykazane w sprawozdaniu za trzy kwartały 2013 roku,
- dla obliczenia dopuszczalnego wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy obliczanego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy przyjęto dane wg Uchwały Nr XXIX/233/2013 Rady Powiatu Chodzieskiego z dnia 30 października 2013 roku zmieniającej uchwałę w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Chodzieskiego.

Przyjęte założenia pozwalają na realne oszacowanie wartości, co stanowi podstawę do oceny kondycji finansowej, możliwości inwestycyjnych powiatu oraz obsługi długu w badanym okresie czasowym, ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy na lata, na które zaciągnięto zobowiązania. Przyjęcie określonych wielkości spowodowane jest racjonalną koniecznością, w związku z niestabilnością i nieprzewidywalnością koniunktury gospodarczej zarówno w Polsce, jak i na świecie. Ponadto brak stabilnego odniesienia do długofalowej polityki finansowej samorządu oraz znaczna zmienność budżetów powiatów w ciągu ostatnich lat wymuszają określenie granicy rozwoju samorządu terytorialnego.

Realność i trafność prognozy zależna jest od wielu czynników oddziałujących na gospodarkę, jak również na finanse jednostki samorządu terytorialnego.

Znaczący wpływ na prognozowane wartości dochodów i wydatków ma inflacja oraz PKB. Są to główne wskaźniki makroekonomiczne, których nawet niewielkie wahania przekładają się na zmiany cen oraz planowane wielkości w zakresie dochodów budżetu państwa.

W celu spełnienia wymogu realistyczności prognozy kierowano się przyjętymi przez Ministra Finansów wytycznymi dotyczącymi założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego z dnia 5 listopada 2013 roku, tj:

- poziom inflacji (mierzonej wskaźnikiem wzrostu cen dóbr i usług konsumpcyjnych – CPI):

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inflacja	2,50%	2,50%	2,50%	2,40%	2,40%	2,40%	2,40%	2,40%

Rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Inflacja	2,30%	2,30%	2,30%	2,30%	2,30%	2,20%	2,20%	2,20%

- poziom PKB:

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
PKB	3,80%	4,30%	4,30%	4,10%	3,80%	3,30%	3,20%	3,10%

Rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
PKB	3,00%	2,90%	2,80%	2,80%	2,80%	2,80%	2,70%	2,70%

Głównym negatywnym skutkiem inflacji jest ogólny wzrost cen oraz spadek siły nabywczej pieniądza. PKB natomiast jest wskaźnikiem mającym istotny wpływ na wielkość dochodów podatkowych (PIT i CIT). Od koniunktury gospodarczej zależne są przede wszystkim wpływy do budżetu państwa z tytułu podatków, w tym podatku dochodowego od osób prawnych i fizycznych, stanowiące udział w dochodach powiatu.

W celu uzyskania możliwie realnych wartości prognozowanych wielkości dochodów i wydatków, posłużono się wskaźnikami inflacji oraz dynamiki PKB. Mając na uwadze prawidłowy sposób oszacowania tych wartości użyto metody indeksacji uzupełnionej o przypisanie wskaźnikom tzw. wag zmiennych makroekonomicznych. Waga zmiennej makroekonomicznej oznacza, o jaki poziom wskaźnika z danego roku zmieniona zostaje wartość na rok przyszły. Oznacza to, że jeśli dla wpływów z tytułu dotacji celowych z budżetu państwa przyjęto 100% inflacji, a inflacja dla roku 2015 wg prognozy wynosi 2,5%, to wartość w roku 2015 będzie większa o 2,5% od wartości z roku 2014. Natomiast jeśli dla wpływów z tytułu opłat komunikacyjnych przyjęto 50% inflacji, to wartość w roku 2015 będzie równa wartości z roku 2014 powiększonej o $50\% \times 2,5\% = 1,25\%$ dla analizowanej kategorii. Powyższy sposób ma również zastosowanie do szacowania wydatków. Sposób indeksacji za pomocą wag przedstawia wzór:

$$Y_1 = Y_0 \times (1 + CPI \times \mu_{CPI}) \times (1 + \Delta PKB \times \mu_{\Delta PKB})$$

gdzie:

Y₁ – wartość prognozowana danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych,

Y₀ – wartość danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych w roku poprzedzającym,

CPI – wartość wskaźnika inflacji w roku prognozowanym,

μ_{CPI} – waga przypisana wskaźnikowi CPI (miernik inflacji), będąca jego rzeczywistym wpływem na prognozowaną kategorię,

ΔPKB – wskaźnik dynamiki PKB,

$\mu \Delta PKB$ – waga przypisana wskaźnikowi dynamiki PKB, będąca jego rzeczywistym wpływem na prognozowaną kategorię.

2. Prognoza dochodów

Po dokonaniu analizy danych historycznych budżetu powiatu, wielkości dochodów prognozowano w podziale na poniższe kategorie, którym przypisano następujące wagi wskaźników makroekonomicznych:

- 1) udział w podatku dochodowym od osób fizycznych PIT zaplanowano na poziomie 50% PKB tj. wzrost o 1,9% w roku 2015 i analogicznie w kolejnych latach,
- 2) udział w podatku dochodowym od osób prawnych CIT zaplanowano na poziomie 100% PKB tj. wzrost o 3,8% w roku 2015 i analogicznie w kolejnych latach,
- 3) dochody z tytułu opłat komunikacyjnych - indeksacja o 50% CPI, tj. wzrost o 1,25% w roku 2015 i analogicznie w kolejnych latach,
- 4) pozostałe dochody własne - indeksacja o 100% CPI, tj. wzrost o 2,5% w roku 2015 i analogicznie w kolejnych latach,
- 5) dotacje celowe z budżetu państwa - indeksacja o 100% CPI, tj. wzrost o 2,5% w roku 2015 i analogicznie w kolejnych latach,
- 6) dotacje z jst oraz środki na dofinansowanie zadań powiatu z innych źródeł - indeksacja o 55,5% CPI, tj. wzrost o 1,38% w roku 2015 i analogicznie w kolejnych latach,
- 7) subwencje z budżetu państwa:
 - a) oświatowa: indeksacja o 50% CPI, tj. wzrost od spodziewanej w 2014 roku wysokości ostatecznej subwencji o 1,25% w roku 2015 i analogicznie w kolejnych latach,
 - b) wyrównawcza i równoważąca: indeksacja o 100% CPI, tj. wzrost o 2,5% w roku 2015 i analogicznie w kolejnych latach,
- 8) dochody majątkowe - zaplanowano wyłącznie wpływy z tytułu wycinki drzew przydrożnych (realizowane przez PZD) w kwocie 14.350 zł, indeksacja o 100% CPI, tj. wzrost o 2,5% i analogicznie w kolejnych latach. W prognozie nie zostały oszacowane dotacje majątkowe przekazane z budżetu państwa, jak również inne środki na realizację inwestycji. Prognozowanie tych kategorii dochodów wiązałoby się z ryzykiem ich błędnego wyliczenia. Środki te przyznawane są na podstawie decyzji dysponentów wyższego szczebla, co jest przyczyną braku możliwości ich oszacowania.

3. Prognoza wydatków

Po dokonaniu analizy danych historycznych budżetu powiatu, przyznano następujące wagi wskaźników makroekonomicznych dla najistotniejszych kategorii wydatków:

- 1) wynagrodzenia i składki od nich naliczane - indeksacja o 50% CPI, tj. wzrost o 1,25% i analogicznie w kolejnych latach,

2) pozostałe wydatki bieżące - indeksacja wynikająca ze specyfiki wydatków i kształtowania się ich poszczególnych składowych uwzględniający poziom wydatków w stopniu zabezpieczającym podstawową realizację zadań, w tym:

a) dotacje na zadania bieżące: - jednostki oświatowe – indeksacja 50% CPI tj. wzrost o 1,25% od roku 2015 i analogicznie w kolejnych latach. W 2015 roku uwzględniono wzrost dotacji dla szkół niepublicznych o wartość umniejszoną na etapie projektu budżetu na 2014 rok (109.345 zł);
- jednostki pozostałe – indeksacja o 100% CPI tj. wzrost o 2,5% w roku 2015 i analogicznie w kolejnych latach;

b) odpis na ZFŚS - indeksacja o 50% CPI, tj. wzrost o 1,25% od roku 2015 i analogicznie w kolejnych latach,

c) świadczenia na rzecz osób fizycznych - indeksacja dla jednostek oświatowych o 50% CPI, tj. wzrost o 1,25% w roku 2015 i analogicznie w kolejnych latach, natomiast indeksacja dla pozostałych jednostek o 100% CPI, tj. wzrost o 2,5% w roku 2015 i analogicznie w kolejnych latach,

d) remonty - indeksacja dla jednostek oświatowych o 0% CPI, tzn. nie planuje się wzrostu wydatków z ww tytułu w kolejnych latach, natomiast indeksacja dla pozostałych jednostek (w tym remonty dróg) o 100% CPI, tj. wzrost o 2,5% w roku 2015 i analogicznie w kolejnych latach,

e) wydatki statutowe - indeksacja o 100% CPI, tj. wzrost o 2,5% od roku 2015 i analogicznie w kolejnych latach. W roku 2015 uwzględniono wzrost wydatków statutowych w jednostkach oświatowych o ewentualne poszerzenie bazy (483.320 zł) oraz uwzględniono zmniejszenie ewentualnej rezerwy ogólnej (223.000 zł),

f) wydatki na obsługę długu - zostały określone zgodnie z harmonogramem spłat zobowiązań wynikających z zaciągniętego w 2013 roku kredytu konsolidacyjnego,

g) finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy - zostały określone zgodnie z wielkościami wynikającymi z wniosków o dofinansowanie oraz z podpisanymi umowami na realizację programów/ projektów lub zadań.

3) wydatki majątkowe – od roku 2015 wykazana kwota stanowi różnicę pomiędzy dochodami ogółem, a wydatkami bieżącymi z uwzględnieniem rozchodów budżetu i wolnych środków (dochody ogółem – wydatki bieżące – rozchody + wolne środki).

Ograniczenie wzrostu wynagrodzeń oraz pozostałych wydatków bieżących, w tym redukcji wydatków o charakterze uznaniowym (niewynikających z istniejących ustaw regulujących wydatki publiczne), wiąże się z koniecznością przeprowadzenia reorganizacji struktury organizacyjnej powiatu. Bez niniejszych ograniczeń, ze względu na istniejące źródła dochodów i ich przewidywaną wysokość – istnieje realne zagrożenie braku środków na finansowanie istniejących jednostek organizacyjnych w obecnym kształcie. Zmniejszenie wydatków ma na celu zapewnienie dalszego funkcjonowania powiatu i jego jednostek organizacyjnych. Czynnikiem

wymuszającym powyższe działania jest konieczność dostosowania poziomu wydatków do wskaźników wynikających z art. 243 Ustawy.

Uzyskane w trakcie roku i sukcesywnie uruchamiane ponadplanowe dochody bieżące, wypracowana nadwyżka z lat ubiegłych, czy wolne środki, pozwolą na realizację zadań bieżących we właściwym stopniu.

W przypadku osiągnięcia niższych dochodów, niż założono, istnieje zagrożenie dalszego ograniczenia wydatków bieżących oraz rezygnacja z realizacji wydatków majątkowych do czasu osiągnięcia wskaźników wymaganych art. 243 Ustawy.

4. Wynik budżetu

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków. Wynik z działalności operacyjnej jest istotną pozycją prognozy, w związku z art. 242 Ustawy, wskazującym, iż organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym wydatki bieżące są wyższe od dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę z lat ubiegłych i wolne środki. Należy podkreślić, iż w prognozowanym okresie nie ma zagrożenia naruszenia powyższej relacji.

Planowana kwota nadwyżki w latach objętych prognozą zostanie rozdysponowana na spłatę kredytu lub wydatki majątkowe. Decyzja o ostatecznym jej rozdysponowaniu, uzależniona od aktualnej sytuacji finansowej będzie podejmowana w trakcie realizacji budżetów lat przyszłych.

5. Przychody budżetu

W prognozowanym okresie po stronie przychodów w roku 2015 ujęto wolne środki jako nadwyżki na rachunku bieżącym powiatu niezaangażowane w budżecie w kwocie 241.877,76 zł z przeznaczeniem na spłatę zobowiązań z tytułu zaciągniętego kredytu.

6. Rozchody budżetu

W prognozowanym okresie po stronie rozchodów ujęto przepływy związane ze spłatą rat kapitałowych zaciągniętego w 2013 roku kredytu konsolidacyjnego.

W prognozie przedstawiono spłatę kapitału do roku 2030, dostosowując jej wielkość do wymogów wynikających z art. 243 Ustawy. Szczegółowe wartości spłat w poszczególnych latach przedstawia załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

7. Podsumowanie

Przyjęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu Chodzieskiego wartości w poszczególnych kategoriach, zaprognozowane zostały w sposób bezpieczny i realny. Podział na kategorie przyjęte do prognozowania zapewnia możliwie dokładne odwzorowanie tendencji w latach przyszłych. Dodatkowe korekty merytoryczne umożliwiają urealnienie prognozy w jak największym stopniu. Prognoza dochodów i wydatków w pierwszej fazie tworzenia pozwala na realne oszacowanie możliwości inwestycyjnych powiatu. Rozległy horyzont czasowy prognozy

ma wpływ na wysoki poziom ryzyka prognozowania i powoduje niebezpieczeństwo powstania odchyleń pomiędzy wartościami prognozowanymi, a faktycznie zrealizowanymi.

Przyjęte założenia pozwalają na zachowanie uregulowań wynikających z Ustawy, a odpowiedni margines bezpieczeństwa pozwala na prowadzenie stabilnej polityki finansowej powiatu.

II. Wykaz przedsięwzięć do WPF (prezentowane w załączniku nr 2)

1.1 Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, z tego:

1.1.1 w ramach wydatków bieżących przedsięwzięcia pn:

1.1.1.1 „Biblioteki szkolne przestrzeni dla informacji”, którego łączne nakłady finansowe wynoszą 84.000 zł, z tego limit wydatków w 2013 roku 32.000 zł, w 2014 roku 20.000 zł, w 2015 roku 32.000 zł. Projekt realizowany w latach 2013-2015 w ramach programu: *Uczenie się przez całe życie, Comenius - Partnerskie Projekty Szkół*. W projekcie udział biorą Zespół Szkół Licealno-Gimnazjalnych w Ratajach oraz szkoły z Hiszpanii, Belgii i Niemiec.

1.1.1.2 „Droga św. Jakuba: Kulturowy Szlak Europy”, którego łączne nakłady finansowe wynoszą 84.000 zł, z tego limit wydatków w 2013 roku 12.000 zł, w 2014 roku 54.920 zł, w 2015 roku 17.080 zł. Projekt realizowany w latach 2013-2015 w ramach programu: *Uczenie się przez całe życie, Comenius - Partnerskie Projekty Szkół*. W projekcie udział biorą Zespół Szkół Licealno-Gimnazjalnych w Ratajach oraz szkoły z Hiszpanii, Danii, Francji, Estonii i Włoch.

1.1.1.3 „Odkryj w sobie artystę”, którego łączne nakłady finansowe wynoszą 84.000 zł, z tego limit wydatków w 2013 roku 15.000 zł, w 2014 roku 51.920 zł, w 2015 roku 17.080 zł. Projekt realizowany w latach 2013-2015 w ramach programu: *Uczenie się przez całe życie, Comenius - Partnerskie Projekty Szkół*. W projekcie udział biorą Zespół Szkół Licealno-Gimnazjalnych w Ratajach oraz szkoły z Hiszpanii, Niemiec, Turcji i Rumunii.

1.1.1.4 „Program kompleksowego wsparcia szkół oraz przedszkoli, podporządkowany potrzebom tych podmiotów w obszarach wymagających szczególnego wsparcia – Powiat Chodzieński”, którego łączne nakłady finansowe wynoszą 778.754,52 zł, z tego limit wydatków w 2013 roku 102.570,84 zł, w 2014 roku 459.150,12 zł, w 2015 roku 217.033,56 zł. Projekt realizowany w latach 2013-2015 współfinansowany z EFS w ramach Działania 3.5 PO KL 2007 – 2013. Projekt w 85% współfinansowany z środków UE, w 15% z budżetu państwa.

1.1.1.5 „Stabilna kadra – gwarancją jakości usług”, którego łączne nakłady finansowe wynoszą 266.589,15 zł, z tego limit wydatków w 2013 roku 138.627,50 zł, w 2014 roku 127.961,65 zł. Projekt realizowany w latach 2013 – 2014 współfinansowany z EFS w ramach Działania 6.1.2 PO KL 2007 – 2013. Projekt w 85% współfinansowany z środków UE, w 15% z budżetu państwa.

1.2 Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami partnerstwa publiczno – prywatnego: nie wykazano umów o partnerstwie publiczno – prywatnym w związku z faktem, iż ww umowy nie zostały zawarte oraz nie przewiduje się zawarcia tego rodzaju umów przez powiat.

1.3 Programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt 1.1 i 1.2), z tego:

1.3.1 w ramach wydatków bieżących, przedsięwzięcia pn:

1.3.1.1 Kompleksowa promocja markowego produktu turystyki wodnej Wielka Pętla Wielkopolski, którego łączne nakłady finansowe wynoszą 5.000 zł, z tego limit wydatków w roku 2013 w kwocie 2.500 zł, w roku 2014 w wysokości 2.500 zł. Powiat Chodzieski przystąpił do projektu realizowanego w latach 2013-2014 przez Wielkopolską Organizację Turystyczną w ramach Wielkopolskiego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego – Priorytet VI Turystyka i środowisko kulturowe, działanie 6.1 Turystyka, Schemat II Infrastruktura turystyczna.

1.3.1.2 Pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej o charakterze pogotowia rodzinnego, którego łączne nakłady finansowe wynoszą 176.039 zł, z tego wydatki w roku 2012 w kwocie 41.621 zł oraz w latach 2013 – 2015 w wysokości 44.806 zł w każdym roku. Zadanie związane z pełnieniem funkcji pogotowia rodzinnego, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W ramach limitu wydatków środki planuje przeznaczyć się na wynagrodzenie i składki od nich naliczane dla osób pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej o charakterze pogotowia rodzinnego.

1.3.1.3 Zimowe utrzymanie dróg powiatowych na sezony 2011-2012; 2012-2013; 2013-2014, którego łączne nakłady finansowe wynoszą 965.683 zł, z tego wydatki w 2011 roku 10.268 zł, wydatki w 2012 roku 335.843 zł, limit wydatków w 2013 roku 618.572 zł, limit wydatków w 2014 roku 1.000 zł. Przedsięwzięcie realizowane przez Powiatowy Zarząd Dróg w celu zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego w okresie zimy poprzez usuwanie gołoledzi, odśnieżanie, oczyszczanie dróg i ulic z zalegającego śniegu.

1.3.1.4 Zimowe utrzymanie dróg powiatowych na sezony 2013-2014; 2014-2015; 2015-2016, którego łączne nakłady finansowe wynoszą 1.296.000,00 zł, z tego limit wydatków w 2013 roku 1.000,00 zł, limit wydatków w 2014 roku 399.000,00 zł, w 2015 roku 448.000,00 zł, w 2016 roku 448.000,00 zł. Przedsięwzięcie realizowane przez Powiatowy Zarząd Dróg w celu zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego w okresie zimy poprzez usuwanie gołoledzi, odśnieżanie, oczyszczanie dróg i ulic z zalegającego śniegu.

1.3.2 w ramach wydatków majątkowych, przedsięwzięcia pn:

1.3.2.1 Zarządzanie energią w wybranych budynkach Powiatu Chodzieskiego – którego łączne nakłady finansowe wynoszą 1.121.678 zł, z tego wydatki w roku 2012 w kwocie 17.835 zł, limit wydatków w 2013 roku 840.153 zł, limit wydatków w 2014 roku 263.690 zł. Przedsięwzięcie realizowane w latach 2012 – 2014 dofinansowane jest z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programu priorytetowego System

Zielonych Inwestycji Część 1) – Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej.
Kwota dofinansowania wynosi ogółem 1.014.755 zł, wkład własny 106.923 zł. Przedsięwzięcie obejmuje budynek A Starostwa Powiatowego, MOS, ZSP, CEZ, ZSL-G, PZD.

III. Analiza graficzna danych z WPF

